

آنچه باید بدانید

صد و ده پرسش و پاسخ در چند موضوع

سید مصطفی ذاکری

سرشناسنامه: ذاکری، سید مصطفی، ۱۳۲۴.

عنوان: آنچه باید بدانید/یکصد و ده پرسش و پاسخ در چند موضوع

نام پدیدآورنده: سید مصطفی ذاکری

مشخصات نشر: انتشارات تحسین ما

مشخصات ظاهری: ۳۱۲ ص.

یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.

موضوع: اسلام - پرسش‌ها و پاسخ‌ها.

موضوع: اسلام - مطالب گوناگون - پرسش‌ها و پاسخ‌ها

شابک: ۰-۷۹-۵۸۷۹-۹۶۴-۹۸۷

وضعیت فهرست نویسی: فهرست نویسی بر اساس فیبا

شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۳۳۸۸۵

انتشارات تحسین

کتابان معلم، مجتمع ناشران قم

ته دوم واحد ۲۰۷

شماره ۰۹۱۳۱۵۳۷۹۳۸

آنچه باید بدانید

مؤلف / سید مصطفی ذاکری

ویراستار / سید مصطفی ذاکری

حروفچین و صفحه‌آرا / زهره امیدی

ناشر / انتشارات تحسین ما

لیتوگرافی / چاپ / ترام اسکندر/ زیتون

تیراژ / ۲۰۰۰ شمارگان

نوبت چاپ / اول ۱۳۹۵

قیمت / ۱۴۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

این کتاب با حمایت کارشناسی شاهد و امور ایثارگران اداره آموزش و

پرورش ناحیه ۳ شیراز به چاپ رسیده است.

فهرست:

بخش اول: مباحث توحیدی

- سؤال ۱: مفهوم توحید چیست و چه مراتبی دارد؟ ۱۵
- سؤال ۲: از چه راههایی می‌توان خدا را شناخت؟ ۱۸
- سؤال ۳: چرا بعضی از دانشمندان به خداوند ایمان ندارند؟ ۲۰
- سؤال ۴: آیا آفریدگار، هم آفریدگاری دارد؟ ۲۳
- سؤال ۵: آیا خداوند مانند خدائی مثل خودش خلق کند؟ ۲۶
- سؤال ۶: آیا توحید به معنی من با توحید منافات ندارد؟ ۲۸
- سؤال ۷: چه کنیم تا خدا را دوست داشته باشیم؟ ۳۱
- سؤال ۸: چگونه می‌توانیم به همه کارها، ننگ الهی بدهیم؟ ۳۴
- سؤال ۹: چرا خداوند بندگان خود را از ایش می‌کند؟ ۳۸
- سؤال ۱۰: چرا بعضی از دعاها به اجابت نمی‌رسد؟ ۴۱
- سؤال ۱۱: با آنکه خداوند عادل است چرا بعضی خوشبخت و عده‌ای بدبخت هستند؟ ۴۴
- سؤال ۱۲: چرا خداوند افراد و موجودات شرور آفریده است؟ ۴۷
- سؤال ۱۳: چرا خداوند در انسان غریزه‌های گوناگون قرار داده تا مرتکب گناه شود؟ ۴۹
- سؤال ۱۴: آیا نقصها و کمبودها با عدالت خداوند سازگار است؟ ۵۲
- سؤال ۱۵: آیا بین گناهان انسان و مجازات الهی نسبت عادلانه‌ای موجود دارد؟ ۵۴

بخش دوم: سؤالات قرآنی

- سؤال ۱۶: چرا انسان به کتاب آسمانی نیاز دارد؟ ۷۱
- سؤال ۱۷: قرآن چگونه نازل شده است؟ ۶۲
- سؤال ۱۸: دلایل اعجاز قرآن چیست؟ ۶۴
- سؤال ۱۹: با توجه به اختلاف زبان مردم دنیا چگونه قرآن می‌تواند کتاب هدایت جهانی باشد؟ ۶۷
- سؤال ۲۰: علت تکرار بعضی از آیات در قرآن مجید چیست؟ ۷۰
- سؤال ۲۱: منظور از صراط مستقیم چیست؟ ۷۲
- سؤال ۲۲: منظور از قلب در قرآن چیست؟ ۷۴
- سؤال ۲۳: منظور از آسمان‌های هفت‌گانه در قرآن مجید چیست؟ ۷۷
- سؤال ۲۴: فرق نبی یا رسول چیست؟ ۷۹

- سؤال ۲۵: آیا تمام مسائل و علوم در قرآن وجود دارد؟ ۸۲
- سؤال ۲۶: التقاط چیست و التقاطی کیست؟ ۸۵
- سؤال ۲۷: کدام آیه قرآن درباره قیام حضرت مهدی (عج) است؟ ۸۷
- سؤال ۲۸: تقیه چیست و در چه مواردی لازم است؟ ۹۰
- سؤال ۲۹: حبط اعمال چیست؟ ۹۲
- سؤال ۳۰: آیا می‌شود گناه کسی را به گردن گرفت؟ ۹۴

بخش سوم: امامت

- سؤال ۳۱: پیامبران و امامان چرا و چگونه معصوم هستند؟ ۹۹
- سؤال ۳۲: چرا پیامبران و امامان معصوم استغفار و طلب آمرزش کرده‌اند؟ ۱۰۱
- سؤال ۳۳: آیا اطهار از کیفیت شهادت خود و زمان آن آگاهی داشتند؟ ۱۰۵
- سؤال ۳۴: چرا معصومین از قدرت فوق العاده خود در برخورد با دشمنان استفاده نکردند؟ ۱۰۸
- سؤال ۳۵: چرا همه امامان (ع) مانند امام حسین (ع) قیام نکردند؟ ۱۱۱
- سؤال ۳۶: معنی شفاعت چیست و چه کسانی می‌توانند از دیگران شفاعت کنند؟ ۱۱۳
- سؤال ۳۷: چرا نام امامان در قرآن نیامده است؟ ۱۱۶
- سؤال ۳۸: دلائل حقانیت حضرت علی (ع) به عنوان خلیفه اول چیست؟ ۱۱۹
- سؤال ۳۹: چرا حضرت علی (ع) بعد از پیامبر (ص) به خلافت نرسید؟ ۱۲۲
- سؤال ۴۰: چرا حضرت علی (ع) در برابر غصب خلافت سکوت کرد؟ ۱۲۵
- سؤال ۴۱: فلسفه عزاداری برای امام حسین (ع) چیست؟ ۱۲۹
- سؤال ۴۲: چگونه می‌توانیم با امام زمان (عج) ارتباط برقرار کنیم؟ ۱۳۱
- سؤال ۴۳: چگونه برای ظهور امام زمان آمادگی پیدا کنیم؟ ۱۳۴
- سؤال ۴۴: مفهوم انتظار برای ظهور امام زمان (عج) چیست؟ ۱۳۶
- سؤال ۴۵: فلسفه بوسیدن ضریح امامان و امام‌زادگان چیست؟ ۱۳۸

بخش چهارم: عبادات و احکام

- سؤال ۴۶: چرا انسان موظف به انجام تکلیف است؟ ۱۴۳
- سؤال ۴۷: چرا باید در احکام دین از مراجع تقلید کنیم؟ ۱۴۵
- سؤال ۴۸: چرا فتاوهای مراجع تقلید یکسان نیست؟ ۱۴۷
- سؤال ۴۹: آیا تیمم از نظر بهداشتی صحیح است؟ ۱۴۹
- سؤال ۵۰: علت استفاده از مهر در نماز چیست و چرا سجده بر مهر کربلا فضیلت دارد؟ ۱۵۱
- سؤال ۵۱: با آنکه خداوند به همه محرم است، چرا در نماز باید خود را بیوشانیم؟ ۱۵۴
- سؤال ۵۲: چرا باید نماز را به زبان عربی بخوانیم؟ ۱۵۶

- سؤال ۵۳: چرا در هر شبانه‌روز باید نماز بخوانیم؟ ۱۵۸
- سؤال ۵۴: چگونه می‌توانیم با حضور قلب نماز بخوانیم و از نماز لذت ببریم؟ ۱۶۲
- سؤال ۵۵: چه کنیم که برای نماز صبح به موقع بیدار شویم؟ ۱۶۴
- سؤال ۵۶: آیا حضور در مراسم مذهبی ریاکاری و تظاهر است؟ ۱۶۷
- سؤال ۵۷: چرا بعضی از نمازگزاران کارهای خلاف انجام می‌دهند؟ ۱۶۹
- سؤال ۵۸: چرا قضای نماز و روزه پدر و مادر بر پسر بزرگتر واجب است؟ ۱۷۲
- سؤال ۵۹: چرا خمس به فرزندان و اولاد زادگان پیامبر اکرم اختصاص دارد؟ ۱۷۴
- سؤال ۶۰: آیا اعدام و قصاص مجرمین بر خلاف عواطف اسلامی است؟ ۱۷۶
- سؤال ۶۱: چرا مقدار دیه در ماه‌های حرام بیشتر می‌شود؟ ۱۷۹
- سؤال ۶۲: چرا ارث مردان نصف ارث زنان است؟ ۱۸۲
- سؤال ۶۳: علت تحریمها چیست؟ ۱۸۴
- سؤال ۶۴: چرا نگاه کردن به نامحرم حرام است؟ ۱۸۶
- سؤال ۶۵: چرا خواندن کتاب‌های گم‌کننده حرام است؟ ۱۸۸

بخش پنجم عالم ماوراء ماده

- سؤال ۶۶: روح چیست؟ ۱۹۳
- سؤال ۶۷: آیا احضار روح و ارتباط با ارواح امکان‌پذیر است؟ ۱۹۶
- سؤال ۶۸: ملائکه چگونه موجوداتی هستند؟ ۱۹۹
- سؤال ۶۹: شیطان کیست و چرا خدا شیطان را آفرید؟ ۲۰۱
- سؤال ۷۰: جن کیست و چرا از نظر انسان پنهان است؟ ۲۰۴
- سؤال ۷۱: عالم برزخ چیست و کیفیت آن چگونه است؟ ۲۰۷
- سؤال ۷۲: نامه اعمال چیست؟ ۲۰۹
- سؤال ۷۳: ترازوی سنجش اعمال در قیامت چگونه است؟ ۲۱۱
- سؤال ۷۴: چشم بصیرت و چشم برزخی چیست؟ ۲۱۲
- سؤال ۷۵: عذاب استدراجی چیست؟ ۲۱۶
- سؤال ۷۶: حقیقت خواب چیست؟ ۲۱۹
- سؤال ۷۷: آیا خواب دیدن با حوادث آینده ارتباط دارد؟ ۲۲۱
- سؤال ۷۸: آیا غیر از خداوند کسی از غیب خبر دارد؟ ۲۲۳
- سؤال ۷۹: آیا سرنوشت و مقدرات انسان قطعی و تغییرناپذیر است؟ ۲۲۵
- سؤال ۸۰: آیا عقیده به شانس و بخت صحیح است؟ ۲۲۷
- سؤال ۸۱: آیا چشم زدن واقعیت دارد؟ ۲۲۹
- سؤال ۸۲: آیا فال نیک و بد صحیح است؟ ۲۳۱

۸ آنچه باید بدانید

- سؤال ۸۳: منظور از سعد و نحس بودن ایام چیست؟ ۲۳۳
- سؤال ۸۴: تناسخ چیست و چرا از دیدگاه اسلام باطل است؟ ۲۳۶
- سؤال ۸۵: مفهوم رجعت چیست و با تناسخ چه تفاوتی دارد؟ ۲۳۸

بخش ششم: مسائل اجتماعی

- سؤال ۸۶: هدف از خلقت چیست و چرا ما به دنیا آمده‌ایم؟ ۲۴۳
- سؤال ۸۷: دین چه تأثیری در زندگی انسان دارد؟ ۲۴۶
- سؤال ۸۸: با وجود عقل، چه نیازی به وحی و مکتب انبیاء داریم؟ ۲۴۹
- سؤال ۸۹: دین از سیاست جداست؟ ۲۵۲
- سؤال ۹۰: چرا عده‌ای از پیامبران و طرفداران حق در طول تاریخ با شکست مواجه شده‌اند؟ ۲۵۵
- سؤال ۹۱: آیا جهان امروز می‌توان با حکومت دینی کشور را اداره کرد؟ ۲۵۸
- سؤال ۹۲: با اسلام نظام طبقاتی را پذیرفته است؟ ۲۶۰
- سؤال ۹۳: چرا در دنیا مشکلات و سختی‌ها مواجه هستیم؟ ۲۶۳
- سؤال ۹۴: چگونه از مشکلات و سختی‌های دنیا نجات پیدا کنیم؟ ۲۶۶
- سؤال ۹۵: آیا دنیا ممدوح است یا مذموم؟ ۲۶۹
- سؤال ۹۶: دلائل جهانی بودن اسلام و وحدانیت آن چیست؟ ۲۷۲
- سؤال ۹۷: چرا مسلمانان پیشرو دیرتر، امروز عقب مانده هستند؟ ۲۷۵
- سؤال ۹۸: چرا جمعی از گنهکاران غرق در نجات هستند؟ ۲۷۸
- سؤال ۹۹: با همسر و فرزندان که هم فکر ما هستند چگونه رفتار کنیم؟ ۲۸۲
- سؤال ۱۰۰: چگونه حق را از باطل تشخیص دهیم؟ ۲۸۵

بخش هفتم: سوالات توانا

- سؤال ۱۰۱: جنگ روانی چیست؟ ۲۸۹
- سؤال ۱۰۲: آیا پیروان سایر ادیان اهل نجات هستند؟ ۲۹۲
- سؤال ۱۰۳: آیا کارهای نیک افراد غیر مسلمان مورد قبول خداوند است؟ ۲۹۵
- سؤال ۱۰۴: چگونه با غرائز جنسی برخورد کنیم؟ ۲۹۷
- سؤال ۱۰۵: گناهان کبیره و صغیره چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟ ۲۹۹
- سؤال ۱۰۶: آیا فکر کردن به گناه هم گناه محسوب می‌شود؟ ۳۰۱
- سؤال ۱۰۷: گناه چه تأثیری بر انسان دارد؟ ۳۰۳
- سؤال ۱۰۸: بهترین اعمال چه کاری است؟ ۳۰۵
- سؤال ۱۰۹: مفهوم توبه چیست و انسان چگونه می‌تواند توبه کند؟ ۳۰۸
- سؤال ۱۱۰: چرا بیشتر مردم از مرگ می‌ترسند؟ ۳۱۱

بسم الله الرحمن الرحيم

فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ^۱

اگر نمی‌دانید از اهل اطلاع بپرسید

در تعالیم عالیه اسلام، علم و دانش از جایگاه ویژه و ارزش و اهمیت زیادی برخوردار است. آیات قرآن مجید و روایات معصومین علیهم‌السلام گویای همین واقعیت می‌باشند. زیرا حدود ۹۰۰ آیه قرآن از واژه «علم» است. علاوه بر آن آیات دیگری نیز با علم و دانش ارتباط دارند. در یکی از آیات تصریح شده که ایمان و علم، مقام انسان را در نزد خدا بالا می‌برند. آنجا که خداوند می‌فرماید:

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَيُزِيدُهُمْ الْعِلْمَ
دَرَجَاتٍ^۲

خداوند کسانی از شما را که ایمان آورده‌اند و بهره از علم

دارند درجات عظیمی می‌بخشد.

۱- سوره انبیاء آیه ۷- سوره نحل آیه ۴۳.

۲- سوره مجادله آیه ۱۱.

در آیه دیگری می‌فرماید:

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ؟^۱

آیا کسانی که می‌دانند با کسانی که نمی‌دانند یکسان

هستند؟

این آیه عظمت مقام علم و علما را در برابر جاهلان روشن می‌سازد. چون این دو گروه نه در پیشگاه خدا یکسانند و نه در نظر مردم آگاه. آنها در دنیا و آخرت و در ظاهر و باطن در دو صف و گروه کاملاً متمایز جای دارند. به گفته شاعر:

جاهل به روز فتنه راه خانه گم کند عالم چراغ جامعه و چشم عالم است

اهل بیت عصمت و طهارت هم در سخنان گهربار خود مردم را به فراگرفتن علم و دانش تشویق کرده‌اند. حضرت امام زین‌العابدین (علیه‌السلام) فرمود:

لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي طَائِفِ الْعِلْمِ لَطَلَّبُوهُ وَلَوْ
بِسَفْكِ الْمُهْجِ وَخَوْضِ اللَّجَجِ

اگر مردم می‌دانستند تحصیل علم چه انداز فایده و اهمیت دارد، به دنبال آن می‌رفتند، گرچه به خورجین و فرو رفتن در گردابها منجر شود.

۱- سوره زمر آیه ۹.

۲- اصول کافی، ج ۱، ص ۴۳.

در حدیثی از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام چنین نقل شده است:

لَوَدِدْتُ أَنْ أَصْحَابِي ضَرَبَتْ رُءُوسَهُمْ بِالسَّيَاطِ حَتَّى
يَتَفَقَّهُوا^۱

دوست دارم با تازیانه بر سر اصحابم بزنم تا فقیه (یعنی دانشمند و آگاه) شوند.

یکی راهی تحصیل علم و معرفت و افزودن دانش و آگاهی پرسیدن است. بدانند متعال در دو آیه صریحاً می فرماید:

سَأْأَلُ أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ^۲

حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله را آلام این دشمنان خود فرمود:

العلم خزائن و مفتاحها السؤال، فسلوا یرحمکم الله،
فانه یؤجر فیہ اربعة: السائل، والمعلّم، والمستمع
والمحبّ لهم.^۳

علم گنجینه هاست و کلید آن پرسش است، پرسید تا خدا بر شما رحمت آورد. زیرا خداوند در سؤال کردن چهار نفر را پاداش می دهد: پرسش کننده، یاد دهنده، شنونده و کسی که دوستدار ایشان است.

۱- اصول کافی، ج ۱، ص ۳۶.

۲- سوره نحل آیه ۴۳ - سوره انبیاء آیه ۷.

۳- نهج الفصاحه، حدیث ۲۰۲۰.

در اوایل کتاب شریف «اصول کافی»، ضمن نقل احادیث متعددی در فضیلت علم، یکی از ابواب آن به پرسش از عالم و مذاکره با او اختصاص دارد. در آنجا از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده که فرمود:

أَمَّا يَهْلِكُ النَّاسَ لَا تَهُمُ لَا يَسْأَلُونَ

مردم به خاطر آنکه نمی پرسند هلاک می شوند.

التمه: سوالات انسان بسیار زیاد و در زمینه های گوناگون است. در بین آنها پرسش های دینی اهمیت بیشتری دارند. در این کتاب به چند نمونه از این پرسش ها پاسخ داده شده است. تعداد این سوالات ۱۱۰ به عمار اسرار مبارک حضرت علی علیه السلام به حروف ابجد می باشد. آن حضرت باب مائنه الم حضرت رسول اکرم (ص) و گوینده جمله گران بها و جاویدان سَلَوْنِي قَبْلَ أَنْ تَفْقِدُونِي بود.

از خداوند تبارک و تعالی توفیق آشنائی بیشتر با گنجینه های معارف اسلامی و اجرای دستورات الهی را مسئلت می نمایم. وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ^۱.

سید مصطفی ذاکری

ربیع الثانی ۱۴۳۷ برابر با بهمن ۱۳۹۲